

به نام یزدان پاک

همه سوال های

دکترای تخصصی (Ph.D)

علوم سیاسی و روابط بین الملل
(جلد ۲)

سوال های سال ۹۱ تا ۹۶ دانشگاه سراسری

گردآورنده

مژگان بیگلر

فهرست مطالب

آزمون دکترای تخصصی علوم سیاسی ۱۳۹۱

۵ علوم سیاسی
۱۶ پاسخنامه علوم سیاسی

آزمون دکترای تخصصی علوم سیاسی ۱۳۹۲

۲۲ علوم سیاسی
۳۱ پاسخنامه علوم سیاسی

آزمون دکترای تخصصی علوم سیاسی ۱۳۹۳

۵۰ علوم سیاسی
۶۴ پاسخنامه علوم سیاسی

آزمون دکترای تخصصی علوم سیاسی ۱۳۹۴

۱۱۶ علوم سیاسی
۱۲۶ پاسخنامه علوم سیاسی

آزمون دکترای تخصصی علوم سیاسی ۱۳۹۵

۱۶۱ علوم سیاسی
۱۶۹ پاسخنامه علوم سیاسی

آزمون دکترای تخصصی علوم سیاسی ۱۳۹۶

۱۹۸ علوم سیاسی
۲۰۷ پاسخنامه علوم سیاسی

این کمترین تقدیم است به

سرکار خانم بااسماعیلی عزیز و سرکار خانم مینا شیخی مهربان به پاس تشویق و حمایت بی دریغشان

مقدمه

خداوند مهربان را سپاس که بار دیگر توفیق آن داد تا قدمی هرچند کوتاه در مسیر آگاه‌سازی و توسعه مرزهای دانش برداریم. به لطف و عنایت باری تعالی این مجموعه فراهم آمد تا در اختیار دانشجویان عزیز و دوستداران علم و دانش قرار گیرد.

چالشی که اغلب داوطلبان با آن مواجه هستند، تعدد و تنوع منابع آزمون و عدم آگاهی آنها از این منابع است. در این راستا، انتشارات پردازش با همکاری استادان برتر و مولفان مجرب و با تکیه بر ده‌ها سال تجربه آموزش و پژوهش، به ارائه خدمات آموزشی- پژوهشی برای آمادگی آزمون دکترا اقدام کرده است.

اثری که تقدیم خوانندگان عزیز می‌شود، دربرگیرنده پاسخ تشریحی به مجموعه سوال‌های آزمون سراسری دکترای علوم سیاسی ۹۶-۹۱ می‌باشد که به عنوان منبعی جامع برای مطالعه در اختیار داوطلبان کنکور کارشناسی ارشد و دکترای علوم سیاسی، روابط بین‌الملل، اندیشه سیاسی و مطالعات منطقه‌ای قرار می‌گیرد.

در پایان لازم است از استادان محترم، جهت استفاده از کتاب‌های ایشان در تهیه و نگارش این مجموعه و همچنین از مدیریت محترم انتشارات پردازش به لحاظ عنایت و توجه به گسترش و نشر دانش، به ویژه چاپ و نشر مجموعه حاضر، تقدیر و تشکر نمایم.

مژگان بیگله

آزمون دکترای تخصصی علوم سیاسی ۱۳۹۱

۱. کدام روند نوسازی سیاسی با «فروپاشی ارزش‌ها، هنجارها، با تغییر الگوهای رفتار و عادت‌ها و نیازها و با پذیرش الگوهای جدید جامعه‌پذیری» عملی می‌شود؟
(۱) اولیگارش‌ی جانبدار نوسازی (۲) توسعه سیاسی (۳) توسعه فرهنگی (۴) تحرک اجتماعی
۲. اهمیت قدرت نهایی یک ایدئولوژی در چیست؟
(۱) توانایی الهام‌بخشی و حمایت از عقیده و عمل (۲) تبدیل شدن آن به یک باور مقدس (۳) مقاومت در برابر تغییرات بنیادی (۴) دلایل تجربی یا عقلانی و منطقی
۳. مخالفان کدام نظام سازماندهی می‌گویند «این نظام نمی‌تواند از عهده پیچیدگی‌های اقتصاد صنعتی جدید برآید، نظامی اقتدارگراست، زیرا به کارگزاری‌های مرکزی اجازه کنترل می‌دهد، عقاید نخبگان را بر توده تحمیل می‌کند و به رکود بوروکراتیک می‌انجامد»؟
(۱) سرمایه‌داری اجتماعی (۲) سوسیالیسم دولتی (۳) سوسیالیسم بازار (۴) برنامه‌ریزی
۴. پارادایم از نظر «Kuhn» به چه معناست؟
(۱) تبیین رویکردهای عام به صورت شکل خاصی از تحقیقات عینی (۲) شکل ایده‌آلیزه شده واقعیت که گرایش به انتزاع دارد. (۳) شیوه خاص نگاه کردن به پدیده‌ها، صورت‌بندی‌ها، پرسش‌ها و تعمیمات و انجام فعالیت‌های تحقیقاتی (۴) نمونه اولیه پدیده و یا الگوی خاص
۵. رشته آکادمیک سیاست به تصریح لفتویج باید به گونه‌ای تعریف شود که:
(۱) صرفاً در نهادهای دولتی متمرکز شود. (۲) دیگر عرصه‌های زندگی اجتماعی مانند جنسیت، نژاد و طبقه را دربر گیرد و سیاست به عنوان جنبه‌ای از کلیه روابط اجتماعی در نظر گرفته شود. (۳) فلسفه سیاسی را نیز دربر گیرد و به پرسش‌های هستی‌شناختی پاسخ دهد. (۴) سیاست به عنوان عرصه یا مجموعه‌ای از نهادها فرض نشود، بلکه به عنوان یک فرایند عمومی شدن درون جوامع انسانی تعریف شود.
۶. حکمرانی خوب، به زیستواره‌ای سیاسی اطلاق می‌شود که امکان‌پذیر می‌شود.
(۱) ملت-دولت‌سازی و فرایند تحولات دموکراتیک (۲) دولت‌زدایی و اوج‌گیری جریان‌ات حقوق بشری (۳) پسادموکراسی و در رهگذر تحولات در نظم و نسق جهانی (۴) فرایند دموکراسی‌سازی و دوران توسعه ملی

۷. کار ویژه تلفیق دولت‌ها به چه معناست؟
- ۱) فرایند دریافت نظرها و پیشنهادهای گوناگون موجود در گروه‌های سیاسی و احزاب سیاسی برای تبدیل آنها به برنامه عمل سیاسی قوه مجریه
- ۲) فرایند تبدیل پیشنهادهای متضاد قوه مجریه به برنامه‌های هماهنگ قانونی و حقوقی در مجالس قانون‌گذارانه.
- ۳) فرایند ترکیب خواسته‌های گروه‌های مشترک‌المنافع گوناگون و تبدیل آنها به برنامه‌های کلی سیاست عمومی
- ۴) فرایند انطباق‌پذیری تقاضاهای متضاد گروه‌های منافع جهت تصویب و تایید آنها در مجامع قانون‌گذارانه.
۸. مضمون و محتوای الگوی افزایشی به عنوان یکی از الگوهای نظریه تصمیم‌گیری در فرایند سیاست چیست؟
- ۱) تصمیم‌ها عملاً بر پایه اطلاعات مناسب و درک پایین اتخاذ می‌شوند که سبب دلسردی تصمیم‌گیرندگان از پی‌گیری جسورانه اقدامات ابتکاری می‌شود.
- ۲) تصمیم‌ها بر اساس ماهیت مساله مشخص می‌شوند و بر مبنای عقلانیت فایده محور صورت می‌گیرد.
- ۳) تصمیم‌ها به نحوی فزاینده برگرفته از تاثیر شدید ساختارها بر باورهای افراد تصمیم‌گیر است.
- ۴) تصمیم‌ها بر اساس ترازبندی سود و زیان ناشی از نتایج اجرای آن اتخاذ می‌شوند.
۹. هنگامی که از مقوله نهادینگی و درجه‌بندی آن یعنی کمتر نهادینه شده و بیشتر نهادینه شده سخن گفته می‌شود، از جوهره دانش سیاست، بحث شده است. ترتیب و رده‌بندی مفاهیم سه‌گانه موجود در دانش سیاست از بیشتر نهادینه شده تا کمتر نهادینه شده چگونه است؟
- ۱) دولت- حکومت- رژیم سیاسی
- ۲) کشور- دولت- حکومت
- ۳) کشور- دولت- رژیم سیاسی
- ۴) دولت- رژیم سیاسی- حکومت
۱۰. دریافت مالیات و حق نامزد شدن برای احراز مناصب مختلف، به ترتیب جزو کدام عملکردهای دولت‌ها در بخش سیاست عمومی است؟
- ۱) اولی، متعلق به حوزه عملکرد استخراجی و دومی، متعلق به توزیع امتیازات سیاسی و حقوقی است.
- ۲) هر دو، به حوزه عملکرد تنظیمی مربوط می‌شود.
- ۳) اولی، متعلق به پرونده‌های توزیعی و دومی، جزو عملکردهای نمادین دولت‌هاست.
- ۴) متعلق به عملکرد استخراجی و تنظیمی است.
۱۱. تحولات دو دهه اخیر روابط بین‌المللی منادی آن است که ساختار و پویای رفتارهای بین‌الملل به نفع میل کند.
- ۱) افزایش نقش قدرت نهادی- قدرت سخت
- ۲) کاهش نقش بازیگر انسانی- قدرت هوشمند یا نرم
- ۳) کاهش نقش قدرت نهادی- قدرت سخت
- ۴) افزایش نقش بازیگر انسانی- قدرت هوشمند یا نرم
۱۲. از نظر مورگنتا، نظریه عبارت است از:
- ۱) جمع‌آوری داده‌ها و معنا بخشیدن به آنها از طریق برهان
- ۲) به اثبات رساندن مجموعه‌ای از تبیین‌های قابل تعمیم
- ۳) کشف روابط یا مفاهیم جدید بر اساس اسناد و مدارک
- ۴) انتزاع کردن، تعمیم دادن و مرتبط ساختن

۱۳. میناگرایی یا شالوده‌گرایی معرفت‌شناختی در نظریه‌های روابط بین‌الملل به چه معناست؟
- ۱) باور به ملاک و معیار واحد و ثابت برای سنجش صدق و کذب نظریه‌ها
 - ۲) واسازی مبانی فراتر نظریه‌های روابط بین‌الملل
 - ۳) اعتقاد به تعدد و تکثر منابع معرفتی در روابط بین‌الملل
 - ۴) اجماع معرفتی برای ارزیابی درستی و نادرستی گزاره‌ها
۱۴. در نظام جهانی امروز، کدام‌یک از گزینه‌های زیر گویای مقایسه صحیح سیاست بین‌الملل و روابط بین‌الملل است؟
- ۱) مطالعه اقدامات و کنش و واکنش‌های دولت‌ها و واحدهای سیاسی بین‌المللی سازنده سیاست بین‌الملل و انواع اقدامات و کنش و واکنش‌های حکومت‌ها و نهادهای غیردولتی سازنده روابط بین‌الملل است.
 - ۲) پیگیری و تامین منافع ملی دولت‌ها از راه‌های گوناگون، سازنده سیاست بین‌الملل است و اعمال قدرت در تعامل با یکدیگر از سوی بازیگران دولتی و غیردولتی، سازنده روابط بین‌الملل می‌باشد.
 - ۳) تعاملات و رفتارهای بازیگران دولتی و غیردولتی که از قدرت برخوردارند بیانگر سیاست بین‌الملل و تعاملات و کنش و واکنش‌های گوناگون تمامی واحدهای حکومتی و غیرحکومتی گویای روابط بین‌الملل است.
 - ۴) دولت‌ها بازیگران سیاست بین‌الملل هستند که کارکردهای گوناگون بین‌المللی دارند و در روابط بین‌الملل بازیگران متعدد و متفاوتی از جمله دولت‌ها حضور دارند.
۱۵. تبیین و توضیح منافع ملی به عنوان عامل اصلی هدایت‌کننده سیاست خارجی هر دولت، مشتمل بر کدام‌یک از موارد زیر نمی‌باشد؟
- ۱) استقلال، تمامیت ارضی، یکپارچگی و همگرایی ملی، صلح و امنیت و ارتقای قدرت ملی اجزای اصلی منافع ملی را تشکیل می‌دهند.
 - ۲) در شرایط گوناگون نظام بین‌الملل و ساخت گوناگون دولت در هر دوره‌ای از تاریخ اولویت‌های منافع ملی تغییر می‌کند.
 - ۳) ارزش‌ها و هنجارهای حاکم، مولد جنبه‌های ذهنی و عینی نیرومند تاثیرگذار بر تبیین منافع ملی هر دولت است.
 - ۴) ساختار و عناصر تشکیل‌دهنده قدرت دولت تاثیری بر روند و نحوه شکل‌گیری منافع ملی ندارند.
۱۶. از دیدگاه استیفن والت به عنوان یکی از نظریه‌پردازان اتحاد، به چه شکلی اتحاد جمهوری اسلامی ایران با کشورهای همسایه امکان‌پذیر است؟
- ۱) برخورداری از حمایت مشترک آمریکا
 - ۲) دارا بودن نظام‌های سیاسی مشابه
 - ۳) دارا بودن وضعیت اقتصادی مشابه
 - ۴) همبستگی ایدئولوژیک
۱۷. صدور انقلاب از همان آغازین روزهای استقرار جمهوری اسلامی جلوه‌گر می‌شود.
- ۱) هم به عنوان سیاستی جهت‌گسترش روابط اقتصادی با سایر کشورها و هم به مثابه الگویی در غلبه بر کشورهای استعمارگر
 - ۲) به مثابه یک هدف و یک استراتژی در سیاست خارجی و هم چنین در قالب یک رسالت انقلابی
 - ۳) هم به عنوان سیاستی در جهت برقراری رابطه با مردم کشورهای اسلامی و هم به عنوان یک رسالت میهنی
 - ۴) هم به مثابه سرمشق و الگویی از نظام سیاسی و هم به مثابه بیانیه‌ای رهایی‌بخش برای مردم کشورهای آفریقای
۱۸. چه کسی در بررسی روابط خارجی ایران با کشورهای همسایه در کنار عوامل تاثیرگذار در رفتار و کردار ایرانیان نسبت به دیگران به دو عامل «ژئوپولیتیک» و «فرهنگ سیاسی» به عنوان تاثیرگذارترین عوامل تاکید دارد؟
- ۱) یرواند آبراهامیان
 - ۲) گراهام فولر
 - ۳) روح‌الله رمضانی
 - ۴) جان فوران

۱۹. منزلت جمهوری اسلامی ایران در عرصه جهانی و منطقه‌ای متکی به چه عواملی می‌باشد؟
- ۱) موقعیت استراتژیک، میزان نفوذ بر روند تحولات بین‌المللی و عدم پذیرش هنجارهای ساختار بین‌الملل
 - ۲) پیروی از سیاست نه شرقی و نه غربی و نداشتن رابطه سیاسی با آمریکا
 - ۳) فرهنگ سیاسی ویژه ایرانیان، طرفداری از تزی بی‌طرفی مثبت
 - ۴) طرفداری از تزی عدم تعهد، ام‌القری بودن ایران اسلامی
۲۰. کدام دسته از هنجارهای داخلی و بین‌المللی تاثیر بیشتری بر سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران دارند؟ هنجارهایی که:
- ۱) در نهادهای بین‌المللی نهادینه شده‌اند.
 - ۲) رواج و رونق بیشتری در جهان سوم دارند.
 - ۳) در سازمان کنفرانس اسلامی نهادینه شده‌اند.
 - ۴) از سطح بیشتری از اشتراک و صراحت در جامعه ایران برخوردارند.
۲۱. گفتمان عملگرایی - منفعت‌محور (اصلاح‌طلبی اقتصادی) با رعایت ارزش‌های اسلامی را تشکیل می‌داد.
- ۱) عنصر محوری در تنظیم و اجرای سیاست خارجی ماه‌های صدارت مهدی بازرگان
 - ۲) اساسی تنظیم و اجرای سیاست خارجی سال‌های ریاست جمهوری اکبر هاشمی رفسنجانی
 - ۳) مشی رئیس‌جمهور احمدی‌نژاد در برابر آمریکا و کشورهای اروپایی
 - ۴) خط مشی اصلی سیاست خارجی محمد خاتمی
۲۲. کدام گزینه مصداق اعمال حکم حکومتی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد؟
- ۱) قطع رابطه سیاسی ایران و آمریکا پس از تسخیر سفارت آمریکا در تهران
 - ۲) برقراری روابط دیپلماتیک ایران و عربستان پس از کشتار حجاج ایرانی در مکه مکرمه
 - ۳) فرمان قطع روابط جمهوری اسلامی با مصر پس از امضای قرارداد کمپ دیوید توسط این کشور
 - ۴) قطع روابط ایران و انگلستان پس از انتشار کتاب آیات شیطانی
۲۳. کدام عامل کشورهای لیبرال دموکرات را به رفتار مبتنی بر موازنه تهدید در قبال جمهوری اسلامی ایران ترغیب می‌کند؟
- ۱) میزان نهادینگی و الگوی تعامل در خاورمیانه
 - ۲) ساختارهای انگاره‌ای و هنجاری حاکم بر روابط بین‌الملل
 - ۳) موقعیت جغرافیایی و بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران
 - ۴) چگونگی توزیع قدرت در نظام بین‌الملل
۲۴. کدام گزاره رابطه بین منابع فردی و نقش‌گرایانه در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران را به درستی بیان می‌کند؟
- ۱) هر چه تاثیرگذاری افراد بیشتر باشد از تاثیر نقش‌ها کاسته می‌شود.
 - ۲) رابطه مستقیمی بین تاثیرگذاری افراد و نقش‌ها در سیاست خارجی ایران وجود دارد.
 - ۳) کاهش تاثیرگذاری نقش‌ها در سیاست خارجی باعث کاهش نقش افراد می‌شود.
 - ۴) هر چه میزان تاثیرگذاری نقش‌ها بیشتر باشد افراد نیز نقش بیشتری ایفا می‌کنند.
۲۵. کدام گزاره در مورد جهت‌گیری عدم تعهد انقلابی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران صادق است؟
- ۱) تغییر اساسی در نظام بین‌الملل به صورت تدریجی
 - ۲) ائتلاف با قدرت‌های بزرگ برای اصلاح نظم بین‌المللی
 - ۳) پذیرش نظم بین‌المللی مستقر و فعالیت برای حفظ آن
 - ۴) تغییر بنیادین نظم بین‌المللی به صورت فوری و قاحش

۲۶. کدام متفکر سیاسی را پیشگام آموزه حاکمیت سیاسی دانسته‌اند و چرا؟

- ۱) مارتین لوتر- زیرا معتقد بود از آنجا که شه‌ریار بر همه کارهای غیردینی نظارت دارد و کلیسا هم سازمانی دنیایی است پس شه‌ریار می‌تواند بر کلیسا اعمال صلاحیت کند، همچنان که بر دولت اعمال حاکمیت می‌کند.
- ۲) ژان بدن- زیرا همه کوشش او در جهت تحکیم قدرت پادشاه فرانسه بود و معتقد بود که همه حقوق و نشانه‌های حاکمیت در قدرت و اختیار گذاردن و لغو کردن قوانین هست و فقط کسی حاکمیت دارد که قدرت خود را فقط در راه عدالت به کار ببرد.
- ۳) نیکولو ماکیاولی- زیرا او مفهوم فئودالی سلسله مراتب پیچیده واحدهای نسبتاً خودمختار را رد کرد و به جای آن اقتدار مرکزی قدرتمندی پیش نهاد که از همه نهادهای موجود برتر بود و بر همه آنها هرگونه صلاحیتی داشت.
- ۴) توماس هابز- زیرا در لویاتان اندیشه حاکمیت را به کمال رساند و معتقد بود مردم بنا به قراری اجتماعی بین خود همه حقوق و اختیارات را بی‌قید و شرط به حکمرانی واگذار کرده‌اند که قدرتی مطلق، تقسیم‌ناپذیر، فراگیر و جدایی‌ناپذیر دارد.

۲۷. کدام گزینه گویای اندیشه‌های کمونیتاریانیستی است؟

- ۱) ترجیح و تقدم کامل آزادی، در برابر ارزش‌های دیگر، با هدف به حداکثر رساندن آزادی فردی و حداقل کردن عرصه اقتدار عمومی
- ۲) از بین بردن عدم تعادل در جامعه نو در اندیشه سیاسی چرا که در آن افراد بدون احساس اجبار در وظیفه اجتماعی و بدون مسئولیت اجازه یافته‌اند یا ترغیب شده‌اند فقط منافع و حقوق خاص خود را در نظر گیرند.
- ۳) تعهدی به فردگرایی و باور به اهمیت متعالی فرد با حمایت شدید از آزادی افرادی که حق دارند از بیشترین امکان آزادی سازگار با آزادی شه‌روندان دیگر برخوردار باشند.
- ۴) عقیده به نظام آزادی کامل عمل اقتصادی همراه با تضمین حق نقض‌ناپذیری شخص و مالکیت خصوصی و مخالفت با دولت به عنوان «راکت حمایت» که از هر گونه امکان قانونی برای تجاوز به حقوق شخصی یا به مالکیت فردی جلوگیری می‌کند.

۲۸. از نظر جان راولز:

- ۱) قرارداد اجتماعی در وضع اصیل یا نخستین، در پس پرده بی‌خبری شکل نمی‌گیرد.
- ۲) قرارداد اجتماعی بر مبنای همسازی میان عدالت و عناصر انصاف، عقلانیت و آزادی بر تصمیمات حکومت اولویت دارد.
- ۳) قرارداد اجتماعی بر مبنای همسازی میان عدالت و عناصر انصاف، عقلانیت و آزادی بر حق طبیعی اولویت دارد.
- ۴) قرارداد اجتماعی بر اصل تمایز نابرابری و عناصر انصاف تقدم داشته و ملاک مشروعیت قوانین نیست.

۲۹. در نقد گئورگ لوکاج، ارنست بلوخ:

- ۱) تاریخ را یک بُعدی و دارای گرایش خطی می‌بیند.
- ۲) پیدایش فاشیسم در سایه مفهوم «تاریخ به عنوان صورت‌بندی چند ریتمی» غیرقابل توضیح است.
- ۳) مفهوم کلیت در نظر لوکاج باید از طریق مفهوم «از خودبیگانگی» رمزگشایی و مشخص شود.
- ۴) تاریخ را نظام باز و از پیش تعیین شده و دارای وحدت و یکپارچگی نمی‌داند.

۳۰. از نظر ژان بودریار:

- ۱) نظریه مارکسیستی دارای ارزش، اعتبار و رویکرد غیر فرهنگی است.
- ۲) تمام انواع نیازهای انسان همواره نتیجه یا معلول ساختارهای مبادلاتی یا نتیجه یا معلول کد (رمز) مصرف هستند.
- ۳) تنها راه چالش و ستیز در برابر سلطه ارزش نمادین، محو مفهوم واقعیت و استنباطی بیولوژیک از جهان است.
- ۴) این تصاویر و نشانه‌ها نیستند اغوا یا فریفتگی را در دنیای مدرن اعمال و تحمیل می‌کنند.

۳۱. مهم‌ترین نزاع فکری- ساختاری اندیشه‌ورزی سیاسی اندیشمندان ایرانی تا دوران انقلاب اسلامی بوده است.
- (۱) سیاست عرفی- نظم فقهی
(۲) سیاست شرعی- نظم مردمی
(۳) سیاست دینی- نظم سلطانی
(۴) سیاست دینی- نظم تقیه‌ای
۳۲. در اندیشه سیاسی شیعه، امامت بر اساس منصبی است.
- (۱) اصل ولایت- انتخابی (۲) اصل عصمت- سیاسی (۳) اصل عدالت- انتصابی (۴) قاعده لطف- الهی
۳۳. در اندیشه سیاسی اهل سنت، خلافت با توجه به اصل بر پایه مشروعیت می‌یابد.
- (۱) ظهور نص- شورای صحابه
(۲) فقدان نص- عمل صحابه
(۳) تعارض نصوص- شورای امت
(۴) اجماع نص- اجماع صحابه
۳۴. ضرورت‌های پنج‌گانه‌ای که انتظام دنیا و سعادت آخرت وابسته به آنها است و در اندیشه سیاسی اسلام «مقاصد شریعت» نامیده می‌شوند کدامند؟
- (۱) حفظ دین، جان، مال، عقل و نسل مردم
(۲) حفظ دین، جامعه، جان، مال و عرض (آبروی) مردم
(۳) حفظ دین، جان، مال، خانواده و عقل مردم
(۴) حفظ دین، دولت، جان، مال و نسل مردم
۳۵. کدام گزینه زیر درباره «مفهوم امت» در مدینه‌النبی و در دولت پیامبر (ص) صادق است؟
- (۱) مفهوم امت در قانون اساسی مدینه، مفهومی سیاسی است، زیرا بر بنیاد قرارداد استوار است و علاوه بر مسلمانان، یهود و مشرکان عضو پیمان را نیز شامل می‌شود.
(۲) مفهوم امت در قانون اساسی مدینه، مفهومی اعتقادی- سیاسی است، زیرا، بر بنیاد قرارداد استوار است و به همین دلیل علاوه بر مسلمانان، یهود و مشرکان عضو پیمان را نیز شامل می‌شود.
(۳) مفهوم امت در قانون اساسی مدینه، مفهومی اعتقادی است، زیرا بر بنیاد قرارداد استوار نیست و نمی‌تواند علاوه بر مسلمانان، یهود و مشرکان عضو پیمان را نیز شامل شود.
(۴) مفهوم امت در قانون اساسی مدینه، مفهومی سیاسی است، زیرا بر بنیاد قرارداد استوار است و به همین دلیل، علاوه بر مسلمانان، یهود و مشرکان عضو پیمان را نیز شامل می‌شود.
۳۶. کدام مورد از مختصات نظم سلطانی در ایران و جهان اسلام محسوب نمی‌شود؟
- (۱) تقدیرگرایی
(۲) تمامت‌خواهی و حاکمیت مطلقه
(۳) زور و تغلب
(۴) حفظ شریعت
۳۷. با توجه به این نکته که حکومت اسلامی در اندیشه امام خمینی (ره) حکومت قانون الهی است، کدام مورد درباره رابطه اجتهاد و رهبری سیاسی در نظر بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران صحیح است؟
- (۱) اجتهاد و فقهات مطلق برای رهبری سیاسی جامعه اسلامی کفایت می‌کند.
(۲) فقیه حاکم لازم نیست اعلم باشد، اما باید افقه در استنباط احکام شرعی باشد تا بتواند در موارد مختلف حکم دهد.
(۳) فقیه حاکم اگر منصب مرجعیت تقلید هم داشته باشد بهتر است و موجب نفوذ کلام و حکم او در جامعه می‌شود.
(۴) مطلق اجتهاد و فقهات مطلق برای رهبری سیاسی جامعه اسلامی کفایت می‌کند.

۳۸. اساس نظریه سیاسی غزالی بر چه اصلی استوار است؟
- ۱) میان علم نظری و علم عملی تمایزی نیست.
 - ۲) نظم سلطانی همان نظم خداوند در کیهان است.
 - ۳) حکمت عملی و از جمله دانش سیاسی با اعمال عام و تغییرناپذیر سروکار دارد.
 - ۴) حیات و مقاصد خلق مجموع در دین و دنیا است و نظم دین جز از طریق نظم دنیا سامان نمی‌یابد.
۳۹. مشخصه عمده سیاست‌نامه خواجه نظام‌الملک طوسی عبارت بود از:
- ۱) توجه به آن به آموزه‌های فلاسفه یونان باستان از جمله افلاطون و ارسطو
 - ۲) ابتنای آن بر حکمت عملی
 - ۳) توجه آن به شریعت‌نامه‌ها و بعضاً مباحث فلسفی
 - ۴) توجه آن به الگوی سازماندهی سیاسی ایران باستان و سنت پادشاهان عجم
۴۰. با اندیشه سیاسی ابن‌سینا:
- ۱) استقلال و امکان بحث فلسفی از سیاست، به گونه‌ای که در تمدن اسلامی دوره میانه و با فارابی آغاز شده بود، از میان می‌رود.
 - ۲) بحث فلسفی از سیاست به اوج و شکوفایی خود می‌رسد.
 - ۳) اندیشه سیاسی دوره میانه با رویکردی علمی-عقلی مورد بحث قرار می‌گیرد.
 - ۴) تلفیقی میان سیاست‌نامه نویسی و شریعت‌نامه نویسی از منظری فلسفی صورت می‌گیرد.
۴۱. از نظر ویلفردو پاره‌تو، «تبادل اجتماعی» مستلزم چیست؟
- ۱) جذب انقلابیون
 - ۲) هماهنگی کامل دهش‌های موروثی افراد با موقعیت‌های آنان در سلسله مراتب اجتماعی
 - ۳) کنار گذاشتن داوطلبان عضویت در طبقه برگزیده
 - ۴) فراوانی معین از بازمانده (غریزه) تدبیر در میان نخبگان و بقای مجموعه‌ها در بین توده‌ها
۴۲. مک‌آدام و مک‌کارتی، برای فهم کامل جنبش‌های اجتماعی چه عواملی را ضروری می‌دانند؟
- ۱) حفظ توازن حساس بین همنوایی پیام جنبش با فرهنگ سیاسی موجود، وعده‌های جنبش در مورد ایجاد دگرگونی‌های جدید، همنوایی حقوق مدنی با ارزش‌های مشترک طبقه متوسط
 - ۲) دوره‌های اعتراض، کشش جمعی، علامت‌گذاری و تمایزسازی اوضاع و حوادث اجتماعی
 - ۳) نقد دیدگاه مارکسیست‌ها و کارکردگرایان از کنش اجتماعی و در عین حال پذیرش تاریخ مبارزه طبقاتی، دگرگونی اجتماعی از طریق سیاست فرهنگی
 - ۴) روابط پویای میان فرصت‌های سیاسی، ساختارهای بسیج‌کننده و فرایندهای چارچوب‌ساز

۴۳. ویژگی‌های مدل «دموکراسی رادیکال پساساختارگرا» در جامعه‌شناسی معاصر عبارتند از:
- ۱) نهاده شدن دموکراسی در شرایط ضروری زبان، دفاع از تعهدی احیاء شده نسبت به ایده‌آل عقل روشنگری، خوش‌بینی نسبت به امکان دموکراسی در جوامع پیچیده معاصر
 - ۲) توجه به سیاست فرهنگی، ساخت‌زدایی از سنت مارکسیستی، اجتناب از توتالیتراریسم مرتبط با قطعیت و ارزش مطلق و دوری از پاره پاره شدن همبستگی مرتبط با بازی‌های زبانی پسامدرن
 - ۳) کاهش قدرت تنظیم‌کنندگی دولت حاکم، به زیر سوال رفتن دولت-ملت توسط گروه‌های محلی و جنبش‌های از پایین، امکان دموکراتیک شدن نهادهای سیاسی فراتر از دولت-ملت
 - ۴) توجه به حوزه عمومی جامعه مدنی خارج از دولت و اقتصاد، پرداختن به حوزه خصوصی درونی، تعامل بازیگران از طریق کنش ارتباطی، نه کنش ابزاری
۴۴. دلیل اصلی تاسیس حزب کارگزاران سازندگی توسط دستگاه حکومتی در زمان تشکیل اولین کابینه هاشمی رفسنجانی چه بود؟
- ۱) مقابله با مجلس سوم به عنوان پایگاه مجمع روحانیون مبارز و گروه‌های نزدیک به این تشکل
 - ۲) زمینه‌سازی برای سازندگی کشور با استفاده از تخصص و عمل‌نخبگان سیاسی
 - ۳) فراهم شدن امکان بهتر و بیشتر بازسازی خرابی‌های ناشی از جنگ
 - ۴) رونق بخشیدن به مبارزات انتخاباتی و بالا بردن میزان مشارکت سیاسی
۴۵. فرقه‌گرایی نمایان شده در مجلس چهارم (۱۳۲۳-۱۳۲۵) ناشی از چه بود و چه اثر مهمی در پی داشت؟
- ۱) فرهنگ سیاسی سنتی ایرانیان، انحلال زود هنگام مجلس
 - ۲) ترس‌های غیرواقعی در اذهان نمایندگان، سقوط پی در پی دولت‌ها
 - ۳) ساختارهای معیوب و رشد نایافته، دوام و تثبیت سلطنت
 - ۴) بیگانه‌های هراسی، تقویت نفوذ و دخالت بیگانگان به ویژه دولت‌های شوروی و انگلستان در ایران
۴۶. کدام‌یک از گزینه‌های زیر، نظر پروانه آبراهامیان را درباره نقش توده‌های مردی در انقلاب مشروطه به درستی منعکس می‌کند؟
- ۱) نیروهای اصلی و موثر در انقلاب، از محله‌های فقیرنشین بودند.
 - ۲) اکثریت عظیم شرکت‌کنندگان در راهپیمایی‌ها و تظاهرات، مجرمین، اشرار مزدور و اراذل جامعه بودند.
 - ۳) کانون‌های جمعیت‌های انقلابی را بازار و مناطق وابسته به طبقه متوسط تشکیل می‌داد.
 - ۴) بخش قابل توجهی از شرکت‌کنندگان در تظاهرات و اعتراضات، افراد متین و قابل احترام نبودند.
۴۷. دولت رضاشاه نتوانست با بازاریان همانند گذشته ارتباط برقرار کند، زیرا.....
- ۱) بازار کانون نارضایتی از دولت محسوب می‌شد و در عین حال- با توجه به فشار و نظارت شدید دولت- امکان فعالیت سیاسی برایش وجود نداشت.
 - ۲) فروشگاه‌های زنجیره‌ای، بوتیک‌ها، سوپرمارکت‌ها و پاساژها جایگزین بازار شده بود.
 - ۳) در سایه سیاست‌های نوگرایانه رضاشاه، طبقه متوسط جدیدی شکل گرفته، روز به روز گسترش می‌یافت.
 - ۴) سرمایه داخلی و کالاهای غیربومی به طور روزافزون به سمت ایران سرازیر شده بود.

۴۸. بر اساس نظریه مبادله چه هنگامی از مشروعیت سیاسی دولت از جانب شهروندان کاسته می‌شود؟
- ۱) جامعه دارای ساختار طبقاتی بوده و فقط یک طبقه بر ساختار سیاسی، اقتصادی و آموزشی مسلط باشد.
 - ۲) زمانی که حداقل رضایت آنها از طریق تامین ارزش‌ها توسط دولت به عمل نیاید و نیز عدالتی از دولت عایدشان نگردد.
 - ۳) جامعه دارای فرهنگ سیاسی متفاوتی نسبت به فرهنگ سیاسی هیئت حاکمه باشد.
 - ۴) به علت انسداد سیاسی ناشی از نظام استبدادی، امکان مشارکت همه اقشار در قدرت وجود نداشته باشد.
۴۹. از نظر ماکس وبر، رابطه دولت مدرن و نظام سرمایه‌داری و بوروکراسی چگونه است؟
- ۱) بوروکراسی موجب پیدایش دولت مدرن است.
 - ۲) دولت مدرن عامل پیدایش سرمایه‌داری است.
 - ۳) دولت حاصل پیدایش سرمایه‌داری است.
 - ۴) بوروکراسی و سرمایه‌داری و دولت مدرن ملازم یکدیگرند.
۵۰. بر اساس نظریه تعامل‌گرایی نمادین مبانی تعامل سیاسی کنشگران چیست؟
- ۱) تفسیر و نگرش نسبت به ارزش‌ها و هنجارها و نمادهای اجتماعی
 - ۲) نگرش نسبت به مبانی فکری و تشخیص دیگران
 - ۳) تفسیر حرکات یکدیگر و معانی حاصل از تفسیر
 - ۴) تعیین اهداف و تفسیر شرایط و ابزارهای موجود
۵۱. مبانی رویکردی نظریه وابستگی متقابل برخاسته از سنت است.
- ۱) پسارفتارگرایی- تلفیق دو سطح تحلیل
 - ۲) واقع‌گرایی- سطح تحلیل خرد
 - ۳) پسارفتارگرایی- سطح تحلیل کلان
 - ۴) آرمان‌گرایی- سطح تحلیل کلان
۵۲. «اساساً ابعاد بین‌المللی جامعه مدنی را می‌توان در سه مورد ملاحظه کرد.» کدام‌یک از موارد زیر در ارتباط با ابعاد مختلف جامعه مدنی بین‌المللی محسوب نمی‌شوند؟
- ۱) برای تبیین روابط بازار سرمایه‌داری مورد توجه قرار می‌گیرد.
 - ۲) جامعه‌ای مرکب از دولت‌های مستقل که در حفظ نهادهای بین‌المللی سهم‌اند.
 - ۳) به صورت یکی از عناصر متشکل نظام مدرن دولت‌ها به کار می‌رود.
 - ۴) به صورت فضای سیاسی و اخلاقی که توسط جنبش‌های اجتماعی مدرن اشغال گردیده، تلقی می‌شود.
۵۳. کدام‌یک از موارد زیر در چارچوب رویکرد کثرت‌گرا بر اساس نظریه جامعه بین‌المللی (مکتب انگلیسی روابط بین‌الملل) صحیح است؟
- ۱) با دخالت بشردوستانه موافق بوده و آن را قانونی می‌پندارد.
 - ۲) عرف و قراردادها را به عنوان منابع حقوق در نظر گرفته و به حقوق طبیعی و هنجارهای عام تاکید دارد.
 - ۳) موضوع حقوق بین‌الملل تنها دولت‌ها نیستند، بلکه افراد نیز می‌باشند.
 - ۴) وجود هویت و فرهنگ مشترک، شرط لازم برای تحقق جامعه بین‌المللی تلقی نمی‌شود.

۵۴. مفهوم «بین‌المللی شدن دولت» در کدام‌یک از گزینه‌های زیر به طور صحیح بیان شده است؟
- ۱) انطباق کارکرد و رفتار دولت با استانداردهای رژیم‌ها و سازمان بین‌المللی
 - ۲) فرایند پاسخگو شدن دولت به ضرورت‌های سرمایه‌های بین‌المللی و نیروهای بازار
 - ۳) همکاری‌های بین‌المللی دولت در راستای برقراری نظم و ثبات در نظام بین‌الملل
 - ۴) هنگامی که یک دولت به ایفای نقش و اتخاذ سیاست‌های بین‌المللی در عرصه‌های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و یا نظامی می‌پردازد.
۵۵. «کالایی شدن» روابط اجتماعی در نظام اقتصادی سیاسی بین‌الملل نئولیبرال، گویای کدام‌یک از گزینه‌های زیر می‌باشد؟
- ۱) مهم‌ترین هدف انسان‌ها دستیابی هرچه بیشتر به تولید و مصرف کالاها و تبدیل شدن به سرمایه انسانی است.
 - ۲) در نظام عرضه و تقاضای بازار، تمام موجودات از جمله انسان‌ها نیز مانند کالا مبادله می‌شوند.
 - ۳) روابط تولیدی نظام سرمایه‌داری افزایش تولید کالاها را مصرفی و خدماتی را هدف اصلی خود می‌داند.
 - ۴) ارزش افراد بنا بر منطق سودآوری سرمایه و سهم در تولید ثروت و توانایی در رقابت‌پذیری، مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.
۵۶. واژه مفصل‌بندی در کدام روش تحقیق مطرح می‌شود و به معنی است.
- ۱) تحلیل گفتمان و به معنای برقراری و بیان ارتباط میان عناصر پراکنده در درون یک گفتمان
 - ۲) تحلیل محتوا و به معنای قطعه‌بندی بدنه متن
 - ۳) تحلیل محتوا و به معنای یافتن کلید واژه‌های تحقیق
 - ۴) پیمایش و به معنای بخش‌بندی پرسش‌نامه
۵۷. متغیرهای خصوصیت یا ویژگی عبارتند از:
- ۱) متغیرهایی که امکان سنجش کمی آن توسط محقق وجود دارد، مثل سطح رشد اقتصادی و فقر
 - ۲) متغیرهایی که بیانگر ذات یک پدیده سیاسی هستند و نه عرض آن، مثل سنت‌گرایی و دموکراسی
 - ۳) متغیرهایی که امکان تغییر ویژگی‌های آن توسط محقق وجود دارد، مثل ایستارهای سیاسی
 - ۴) متغیرهایی که محقق امکان دستکاری و کم و زیاد کردن و حذف و اضافه آنها را ندارد، مثل جنگ و انقلاب
۵۸. تبارشناسی در رهیافت پست‌مدرن:
- ۱) نوعی تفکر است که می‌خواهد مبانی لایتغیر و قطعی گفتمان‌ها را بازگو کند.
 - ۲) یک گونه بررسی تاریخی است که می‌خواهد سابقه و بنیان‌گذاران یک اندیشه را بشناسد.
 - ۳) یک گونه تفکر تاریخی است که اهمیت روابط قدرت-دانش را تعیین و مشخص می‌کند.
 - ۴) نوعی روش تاریخی است که بنیاد کار خود را یافتن روند تحول تاریخ در متن آرشیوهای رسمی گذاشته است.

۵۹. کسانی که وجود رابطه میان نظریه روابط بین‌الملل و ملیت را قبول دارند، معتقدند:

- ۱) علوم اجتماعی، ارزش آزاد است.
- ۲) تبیین واقعیت هدف اصلی و تنها هدف علوم اجتماعی است.
- ۳) فهم واقعیت هدف اصلی و تنها هدف علوم اجتماعی است.
- ۴) تولید علم اجتماعی تحت تاثیر منافع هنجاری و سیاسی قرار دارد.

۶۰. کدامیک از اندیشمندان زیر، دیدگاه واقع‌گرایی انتقادی در مبحث ساختار و کارگزار را مطرح کرده است؟

- ۱) آنتونی گیدنز ۲) روی بسکار ۳) سیدنی وربا ۴) پیتر گروویچ

پاسخنامه آزمون دکترای تخصصی علوم سیاسی ۱۳۹۱

۱. گزینه ۴) تحرک اجتماعی روندی از نوسازی است که توسط آن کلیه هنجارها و ارزش‌های قدیمی فروپاشیده و الگوهای جامعه‌پذیری جدید در اختیار افراد قرار می‌گیرد. تحرک اجتماعی مستلزم دو مرحله است: نخست بریدن از ارزش‌ها و سنت‌های پیشین و دوم پذیرش افراد از سنت‌های دور شده به الگوهای جدید نسبتاً با ثبات.
(بنیادهای علم سیاست، دکتر عبدالرحمن عالم، نشر نی، تهران، ۱۳۸۶، ص ۱۲۹)
۲. گزینه ۱) ایدئولوژی در شرایط بحران پدیدار می‌شود. خصلتاً انحصارگرا، مطلق‌گرا و عام است. مهم‌ترین سیمای ایدئولوژی این است که مانند نظریه، انتزاعی از واقعیات می‌باشد. رشد می‌یابد، اما در مقابل تغییرات بنیادی مقاومت می‌کند. قدرت نهایی یک ایدئولوژی در توانایی الهام بخشی آن و حمایت از عقیده و عمل است.
(همان منبع، ص ۸۷)
۳. گزینه ۴) مخالفان برنامه‌ریزی مدعی‌اند که برنامه‌ریزی قادر نیست از پس پیچیدگی‌های اقتصادی صنعتی برآید. به طور ضمنی و یا آشکارا اقتدارگراست زیرا به کارگزاری‌های مرکزی اجازه می‌دهد تا اقتصاد را کنترل کنند. به جای پاسخ دادن به تقاضای مصرف‌کنندگان، عقاید نخبگان را بر توده‌ها تحمیل می‌کند و از آنجا که نمی‌تواند مشوق بنگاه اقتصادی باشد، به رکود بوروکراتیک می‌انجامد.
(سیاست، اندرو هیوود، ترجمه دکتر عبدالرحمن عالم، نشر نی، ص ۲۷۲)
۴. گزینه ۳) پارادایم مشتمل است بر مفروضات کلی نظری و قوانین و فنون کاربرد آنها، که اعضای جامعه علمی خاص، آنها را دربر می‌گیرند. پارادایم، قوانین و مفروضات نظری هستند که می‌توان آنها را با اجزاء استخوان‌بندی برنامه پژوهشی لاکاتوش مقایسه کرد.
(چیستی علم، آلن چالمرز، ترجمه سعید زیباکلام، سمت، صص ۱۰۹-۱۰۸)
۵. گزینه ۴) لغتویج چنین استدلال می‌کند که رشته آکادمیک سیاست برای دوری از تمرکز بر نهادهای حکومت، باید به اتخاذ تعریفی فرایندی از سیاست بپردازد. وی بیان می‌دارد که سیاست را نباید به عنوان عرصه یا مجموعه‌ای از نهادها تعریف کرد که فعالیت‌های خاصی در آن اتفاق می‌افتد، بلکه باید آن را به عنوان یک فرایند عمومی شدن درون جوامع انسانی تعریف نمود. سیاست در سراسر جامعه اتفاق می‌افتد: از گروه‌های فامیلی تا دولت و از انجمن‌های داوطلب تا شرکت‌های چندملیتی. سیاست مشتمل بر همکاری و درگیری بوده و بازتاب ساختار جامعه می‌باشد و در واقع بر آن تاثیر می‌گذارد.
(روش و نظریه در علوم سیاسی، دیوید مارش و جری استوکر، ترجمه دکتر امیرمحمد حاجی یوسفی، پژوهشکده مطالعات راهبردی، تهران، ۱۳۹۰، صص ۲۸ و ۲۷)
۶. گزینه ۴) مفهوم حکمرانی خوب، نخستین بار در یکی از گزارش‌های بانک جهانی در سال ۱۹۸۹ مطرح شد. حکمرانی خوب در اتخاذ سیاست‌های پیش‌بینی شده، آشکار و صریح دولت، بوروکراسی شفاف، پاسخ‌گویی نهادهای اجرایی، مشارکت فعال مردم در امور سیاسی و اجتماعی و برابری افراد در برابر قانون تبلور می‌یابد. فرایند حکمرانی خوب دو هدف اصلی را دنبال می‌کند، یکی دموکراسی‌سازی در فضای سیاسی اجتماعی و دیگری توسعه ملی در بخش اقتصادی.
(جامعه‌شناسی سیاسی معاصر، کیت نش، ترجمه محمدتقی دلفروز، نشر کویر، تهران، ۱۳۸۴)
۷. گزینه ۳) (درآمدی بر جامعه‌شناسی سیاسی، دکتر احمد نقیب‌زاده، سمت، تهران، ۱۳۷۹)

۸. گزینه ۱) الگوی افزایش‌دهنده‌ی اعلام می‌دارد که تصمیمات عملاً بر پایه اطلاعات نامناسب و درک پایین اتخاذ می‌شوند و این وضعیت تصمیم‌گیرندگان را از پیگیری جسورانه و اقدامات ابتکاری دلسرد می‌کند. بنابراین، سیاست‌گذاری فرایندی مستمر و اکتشافی است. سیاست‌گذاری که اهداف درجه اول و آمال قطعی نداشته باشند، ناچارند با تعدیل موقعیت خود در پرتو بازخوردهایی که در قالب اطلاعاتی راجع به تاثیر تصمیمات قبلی ارایه می‌شود، بر اساس چارچوب موجود عمل کنند.
- (سیاست، اندرو هیوود، ترجمه دکتر عبدالرحمان عالم، نشر نی، ص ۵۷۳)
۹. گزینه ۱) (جزوه درسی دکتر حسین سیف‌زاده)
۱۰. گزینه ۲)
۱۱. گزینه ۴) تحولات جدید در فضای بین‌المللی از جمله تاثیرگذار شدن جنبش‌های اجتماعی و مفاهیمی چون جامعه مدنی با عامل اساسی به نام بازیگر انسانی که دارای قدرت هوشمند و نرم است، ارتباط تنگاتنگ دارد. به عبارت دیگر می‌توان گفت که این تحولات نشان‌دهنده افزایش نقش بازیگر انسانی (قدرت هوشمند و نرم) در شکل‌گیری نظریه‌پردازی روابط بین‌الملل و تدوین ساختار و پوشش‌های رفتاری بین‌المللی است.
- (تحول در نظریه‌های روابط بین‌الملل، حمیرا مشیرزاده، سمت)
۱۲. گزینه ۳) (همان منبع)
۱۳. گزینه ۴) (جزوه درسی دکتر حسین سیف‌زاده)
۱۴. گزینه ۴) اصول سیاست خارجی و سیاست بین‌الملل به مطالعه اقدامات دولت‌ها و یا واکنش‌ها و پاسخ‌های دیگران و بطور کلی به اعمال و رفتار متقابل دو یا چند واحد سیاسی اطلاق می‌شود. اما روابط بین‌الملل مجموعه اقدامات و کنش‌های متقابل واحدهای حکومتی و نیز نهادهای غیردولتی و همچنین روندهای سیاسی میان ملت‌ها را دربر می‌گیرد.
- (اصول سیاست خارجی و سیاست بین‌الملل، عبدالعلی قوام، سمت، ص ۱۳)
۱۵. گزینه ۲) (اصول روابط بین‌الملل، دکتر حسین سیف‌زاده، نشر میزان، ص ۲۳۳)
۱۶. گزینه ۴) از نظر استیفن والت، همبستگی ایدئولوژیک با تکیه بر عناصر مشترک هویتی و دینی، می‌تواند عامل همبستگی کشورهای حاشیه خلیج فارس و ایران گردد.
۱۷. گزینه ۲) ظهور صدور انقلاب به مثابه اصلی بنیادی در سیاست خارجی، همچون خود انقلاب ایران، بازتاب پویایی سیاسی داخلی ایران است. صدور انقلاب از همان آغازین روزهای استقرار جمهوری اسلامی به مثابه یک هدف و یک استراتژی در سیاست خارجی و نیز در قالب یک رسالت انقلاب نمود پیدا کرد. مفهوم صدور انقلاب در ادوار مختلف تاریخ ایران اسلامی، شکل‌های گوناگونی پیدا کرد اما همواره از یک سیاست کلی یعنی رسالت انقلابی صدور انقلاب پیروی نمود.
- (انقلاب ایران و بازتاب جهانی آن، جان. ال. اسپوزیتو، ترجمه دکتر محسن مدیرشانه‌چی، انتشارات مرکز بازشناسی اسلام و ایران)
۱۸. گزینه ۲)
۱۹. گزینه ۱) انقلاب اسلامی از یک سو به بازتعریف مفاهیم اساسی در عرصه سیاست داخلی و خارجی پرداخت و ملاک‌های متفاوتی برای خودی‌ها و دیگران در عرصه ملی و فراملی به دست داد و از سوی دیگر، گفت‌وگوهای مسلط جهانی را به چالش طلبید و با ایجاد کانون‌های مقاومت، جهت‌رهنمایی مردم جهان، به ارایه بدیل پرداخت.
- (چهارچوب‌ها و جهت‌گیری‌های سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران، دکتر علی‌رضا ازغندی، سمت، ص ۱۸۴)
۲۰. گزینه ۴)

۲۱. گزینه ۲) گفتمان عمل‌گرایی - منفعت‌محور، نام دیگر گفتمان واقع‌گرایی اسلامی دوران ریاست جمهوری هاشمی رفسنجانی است که بر مبنای آن، در سیاست خارجی جمهوری اسلامی، در عین پابندی به اصول و آرمان‌های فراملی اسلامی، به اهداف ملی به طور نسبی اولویت داده شد. (سیاست خارجی جمهوری اسلامی، دکتر سیدجلال دهقانی فیروزآبادی، سمت، ص ۲۱۹)
۲۲. گزینه ۳) در جمهوری اسلامی ایران، به عنوان حکومت اسلامی، حضرت امام خمینی (رحمت‌الله علیه) و آیت‌الله خامنه‌ای، به عنوان ولی‌فقیه زمان، هر کدام بسته به مقتضیات زمان، اقدام به صدور حکم حکومتی نموده‌اند. به عنوان مثال، در سال ۵۸، بعد از عقد قرارداد کمپ دیوید توسط مصر و سازش این کشور با رژیم اشغالگر قدس، طبق حکم حکومتی امام (ره)، روابط سیاسی ایران با مصر قطع شد.
۲۳. گزینه ۲) (سیاست خارجی جمهوری اسلامی، دکتر سیدجلال دهقانی فیروزآبادی، سمت)
۲۴. گزینه ۱) (همان منبع)
۲۵. گزینه ۴) جهت‌گیری عدم تعهد انقلابی ماهیتی تهاجمی و ساختارشکن دارد و فراتر از مدل‌ول و مفهوم سنتی عدم تعهد، به معنای عدم وابستگی صرف می‌رود. در این جهت‌گیری بنیادهای نظم بین‌المللی ناعادلانه تصور می‌شود، به گونه‌ای که جمهوری اسلامی ایران باید با برهم زدن، دگرگونی و فروپاشی آن، جهت جایگزینی نظم و ارزش‌های اسلامی مطلوب مبارزه نماید. (همان منبع، ص ۱۷۷)
۲۶. گزینه ۲) تا پیش از ژان بدن، هیچ فیلسوف و حقوقدانی حاکمیت سیاسی را تعریف نکرده بود. وی نخستین کسی است که اوصاف حاکمیت سیاسی را برمی‌شمارد تا بتوان دارنده حقیقی آن را معین کرد.
- (تاریخ اندیشه‌های سیاسی در غرب، دکتر ابوالقاسم طاهری، قومس، ص ۱۰۴)
۲۷. گزینه ۲) کمونیتاریانیسم نظریه‌ای است که در دهه ۱۹۹۰ میلادی در محافل علمی و آکادمیک تاثیرگذاری خود را آغاز کرد؛ این نظریه در صدد است تا اجتماع را در کانون نظریه‌پردازی سیاسی جای دهد. این نظریه‌پردازان استدلال می‌کنند که اجتماعات را باید به صورت متکثر در نظر گرفت؛ جامعه مجموعه‌ای از ویژگی‌هاست و نه یک مکان صرف؛ و از این رو افراد باید به اجتماعاتی متعدد که هر یک قواعد و فرهنگ خاص خود را دارند متعهد باشند. هر قدر که افراد بیشتر در انحصار اجتماع خاصی باشند آن جامعه از خصیصه اجتماع‌گرایانه (کمونیتاریان) کمتری برخوردار خواهد بود. مشکل بسیاری از قرائت‌های کمونیتاریانیستی در این است که بر ضرورت توازن بین نظم و خودسامانی تاکید می‌ورزند. اصرار مذکور بدین معناست که نوعی نگرش آماری نسبت به استلزامات نظم، و رویکرد لیبرال در قبال خودسامانی اتخاذ نموده و این دیدگاه را ابراز می‌کنند که نباید از هریک از اینها بیش از حد بهره‌مند شویم. این رهیافت در عمل بسیاری از نهادها را دست نخورده باقی می‌گذارد و در واقع، واقعیت اجتماعات را مورد چالش قرار می‌دهد. کمونیتاریان‌ها تنها با تدوین راهبردی (هرچند بلندمدت) برای فراتر رفتن از بازار و دولت، به دنبال پاسخ‌گویی به این انتقاد برمی‌آیند. (مقاله کمونیتاریانیسم و نقد ایده فردگرایی لیبرال، جان هافمن، ترجمه یعقوب نعمتی و روحانی)
- John Hoffman, A GLOSSARY OF POLITICAL THEORY, Edinburgh University Press, 2007, Pp 30-31**
۲۸. گزینه ۳) هدف راولز ارابه نظریه‌ای بود که در آن بتوان اصول آزادی و عقلانیت را با مباحث معطوف به عدالت به گونه‌ای مناسب ترکیب کرد. (اندیشه سیاسی در قرن ۲۰، دکتر حاتم قادری، سمت، ص ۴۰)
۲۹. گزینه ۴) بلوخ و لوکاج زمینه فکری مشترکی در فلسفه ایده‌آلیستی آلمان داشتند. اما در نقد لوکاج، بلوخ معتقد بود تاریخ نظام از پیش تعیین شده‌ای نیست که یکجا به وسیله عامل آگاهی ادراک شود. (تاریخ اندیشه‌های سیاسی در قرن بیستم، اندیشه‌های مارکسیستی، دکتر حسین بشیریه، نشر نی، ص ۱۵۹)

۳۰. گزینه ۴) ما در دنیای مدرن زندگی می‌کنیم، مقید به نشانه‌ها هستیم، مقید به نسخه‌ها هستیم به گونه‌ای که تماس ما را با هر چیز خارجی قطع می‌کند.
(نظریه اجتماعی مدرن از پارسونز تا هابرماس، یان کرایب، ترجمه عباس مخبر، موسسه نشرآگه، تهران، ۱۳۸۱، ص ۲۳۹)
۳۱. گزینه ۳) مهم‌ترین نزاع فکری ساختار اندیشه‌ورزی سیاسی اندیشمندان ایرانی تا دوران قبل از انقلاب اسلامی مبنی بر سیاست دینی و نظم سلطانی بوده است. زمانی که حکومت صفوی شکل گرفت، علاوه بر نگرش فوق، این اندیشه نیز رشد کرد که رتق و فتق امور عرفی از آن پادشاهان ذی‌شوکت و امور شرعی از آن قفیهان است.
(تاریخ اندیشه سیاسی در ایران و اسلام، کمال پولادی، ص ۱۶۸)
۳۲. گزینه ۴) در اندیشه شیعه، بنا بر قاعده لطف، لطف خدا ایجاب می‌کند که پیامبران و امامانی را در میان بندگان برانگیزد تا راه رستگاری دنیا و آخرت را به آنها بیاموزد.
(همان منبع)
۳۳. گزینه ۲) هر مساله‌ای که نص قرآن و سنت نداشت، به اجماع یا اکثریت، به مرحله تصمیم‌گیری می‌رسیده است. در اندیشه سیاسی اهل سنت، همواره عمل بر نظریه سیاسی تقدم داشته است. (نظام سیاسی و دولت در اسلام، دکتر داوود فیرحی، صص ۸۰-۳۹)
۳۴. گزینه ۱) دانشمندان مسلمانی چون غزالی و شهید اول، مقاصد شریعت را با عناوینی چون «الضروریات الخمس» در پنج مقصد خلاصه کرده‌اند که عبارتند از: حفظ نفس، حفظ دین، حفظ عقل، حفظ مال و حفظ نسب که برخی مورد آخر را حفظ نسل نامیده‌اند.
(مقاله چستی قواعد فقه سیاسی، روح‌الله شهیدی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۱، بهار ۱۳۸۲)
۳۵. گزینه ۳) مدینه النبی (ص)، ضمن تغییر عصیبت از نسب به عقیده و ایمان، الگوی حیات قبیله را در مفهوم امت تجلی بخشید. امت اسلامی که در مدینه تاسیس شد و رشد کرد، قبیله‌ای ایمانی بود که ضمن گذار از محدودیت‌های قبیله‌ای، بسیاری از مختصات هندسی آن را حفظ کرد و بسط داد.
(قدرت، دانش و مشروعیت، دکتر داوود فیرحی، نشر نی، ص ۱۴۰)
۳۶. گزینه ۲) (اندیشه‌های سیاسی در اسلام و ایران، دکتر حاتم قادری، سمت)
۳۷. گزینه ۱) امام خمینی (ره) بی‌آنکه اعلم بودن را شرطی الزامی برای مرجعیت تقلید در نظر بگیرد، صرف اجتهاد و فقاہت را در تصدی این منصب مهم کافی می‌داند. چنین استدلالی ملازمه بین اعلامیت مرجعیت و رهبری سیاسی را قطع می‌کند.
(نظام سیاسی و دولت در اسلام، دکتر داوود فیرحی)
۳۸. گزینه ۴) غزالی سیاست را به مفهوم استصلاحی به کار می‌برد. از نظر وی، سیاست اصلاح آدمیان را برعهده دارد و نقطه پیوند فعالیت‌های اجتماعی انسان و همیاری در تنظیم دنیا در جهت فراهم کردن بهره‌گیری مشروع در آخرت است.
(اندیشه‌های سیاسی در اسلام و ایران، دکتر حاتم قادری، سمت، صص ۹۹-۹۰)
۳۹. گزینه ۴) اندیشه توأمان بودن دین و ملک به ایران باستان باز می‌گردد. از نظر خواجه بهترین چیزی که پادشاه باید داشته باشد دین درست است. زیرا پادشاهی (ملک) و دین همچون دو برادرند.
(همان منبع)
۴۰. گزینه ۱) با ابن سینا (۴۲۸-۳۷۰ هـ) و پیوندی که در اندیشه او میان نبوت و سیاست، برقرار شده بود، فلسفه مشرق تمدن اسلامی، بطور کلی، در مسیری افتاد که بحث فلسفی درباره سیاست را متوقف نمود.
(قدرت، دانش و مشروعیت، دکتر داوود فیرحی، نشر نی، ص ۳۴۱)
۴۱. گزینه ۴) به نظر پاره‌تو، آنها که نخبه نیستند ولی جای نخبگان را گرفته‌اند و آنها که نخبه‌اند، در حاکمیت نیستند و این باعث بی‌عدالتی در جامعه می‌شود. یکی از دلایل دیگر رفت و آمد نخبگان، تغییراتی است که در بازمانده‌ها صورت می‌گیرد. در قشر بالاتر جامعه بازمانده‌های دوم به تدریج رو به ضعف می‌گذارد تا زمانی دیگر به واسطه موج‌های برخاسته از قشر تقویت گردد.
(درآمدی بر جامعه‌شناسی سیاسی، دکتر احمد نقیب‌زاده، سمت، ص ۳۸)